Gemeente Almelo

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer	Behandeld door	Datum
541939	H. Broeksma	11 mei 2021

Onderwerp
Norm voor Opdrachtgeverschap Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang

Geachte leden van de raad,

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang zijn vormen van zorg die vallen onder de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). Op basis van bestuurlijke afspraken tussen het ministerie van VWS en de VNG voert Almelo deze centrumgemeentetaken uit voor de regio bestaande uit: Almelo, Hellendoorn, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand en Wierden.

Norm voor Opdrachtgeverschap
In september 2020 hebben wij u geïnformeerd over het voornemen van het Rijk om per 1-1-2022 een start te maken met de decentralisatie van de verantwoordelijkheid voor beschermd wonen naar alle gemeenten afzonderlijk. Aansluitend daarop zal de decentralisatie van de financiële verantwoordelijkheid voor beschermd wonen starten op 1-1-2023. Hierbij komt de landelijke bestuurlijke afspraak over de centrumgemeenten voor beschermd wonen te vervallen. Deze wordt vervangen door een binnen de VNG vastgestelde Norm voor Opdrachtgeverschap beschermd wonen en maatschappelijke opvang (NvO-BW/MO); zie de bijlage. Voor maatschappelijke opvang verandert er overigens vooralsnog niets in de landelijke afspraken; deze taak wordt mogelijk over enkele jaren verder gedecentraliseerd.

Regioplan
De colleges van de 6 samenwerkende gemeenten hebben in het najaar van 2020 allen het Regioplan beschermd wonen en maatschappelijke opvang 2020-2023 Regio Almelo vastgesteld. Dit heeft u toen ter kennisgeving ontvangen. In dit plan ligt de gezamenlijke verantwoordelijkheid van de 6 gemeenten voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang voor de periode 2020-2023 vast. Ook is afgesproken dat Almelo over de decentralisatiedatum heen blijft optreden als centrumgemeente. Hiertoe is besloten omdat dit rust en duidelijkheid biedt voor cliënten en zorgaanbieders beschermd wonen. Daarnaast werken we op deze manier goed samen met de regiogemeenten om (psycho)sociale problematiek in onze regio binnen de financiële kaders aan te pakken.

Hoe verder?
Omdat de bestuurlijke afspraken over beschermd wonen dus vervangen gaan worden door de NvO-BW/MO, moeten wij de regionale samenwerking per 1-1-2022 anders gaan regelen dan voorheen. Een aantal van de in de NvO-BW/MO genoemde afspraken hebben wij al vastliggen in het Regioplan beschermd wonen en maatschappelijke opvang 2020-2023 Regio Almelo. Dit plan blijft dan ook ons uitgangspunt. Op basis hiervan zullen wij nadere invulling geven aan de onderdelen van de NvO-BW/MO die wij nog niet expliciet hebben afgesproken.
Hiertoe bereiden wij in overleg met de 5 regiogemeenten op dit moment stukken voor die wij in de tweede helft van 2021 aan u en de overige 5 gemeenteraden zullen voorleggen ter besluitvorming. Doel blijft hierbij om door regionale samenwerking inwoners van onze gemeenten die tijdelijk ondersteuning nodig hebben door (psycho)sociale problematiek zo snel en goed mogelijk te blijven helpen.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

F.W. van Ardenne A.J. Gerritsen

Waarom een Norm voor Opdrachtgeverschap Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang?

Met de NvO spreken gemeenten als collectief af waaraan de samenwerking binnen regio's moet voldoen en wanneer er sprake is van kwalitatief goede samenwerking. Gemeenten erkennen hiermee dat (zorg)functies op onderdelen bovengemeentelijke en bovenregionale samenwerking vereisen. De (contractering)schaal van gemeenten, en soms ook regio's, is te gering om de beschikbaarheid van weinig voorkomende of specialistische functies te garanderen. Ook als gemeenten daar ogenschijnlijk geen of weinig gebruik van maken, erkennen ze zo hun verantwoordelijkheid voor de beschikbaarheid van deze functies.

Hoe ver reikt de NvO?

Deze NvO is bedoeld voor het actuele dossier beschermd wonen en maatschappelijke opvang. De NvO is een collectieve uitspraak die ruimte laat voor regionale invulling. Collectief spreken gemeenten uit aan welke randvoorwaarden regionale samenwerking minimaal moet voldoen. Regio's moeten een niet vrijblijvende governance kiezen, met daarin een duidelijke besluitvormingsstructuur, een extern aanspreekpunt voor het Rijk en een wijze waarop ze eventuele doorzettingsmacht organiseert.

Inhoud NvO beschermd wonen en maatschappelijke opvang

De leden van de VNG spreken voor het domein van beschermd wonen en maatschappelijke opvang uit dat:

1. Gemeenten een Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO) afspreken, die inhoudt dat
    a. gemeenten in regionaal verband voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang een regiovisie opstellen, die door de verschillende gemeenteraden wordt vastgesteld (aansluitend aan bestaande of in ontwikkeling zijnde regiovisies, waarover al afspraken zijn gemaakt met het Rijk);
    b. deze regiovisie tot stand komt in overleg met professionals, (vertegenwoordigers van) inwoners, ervaringsdeskundigen en ketenpartijen;
    c. deze regiovisie helderheid geeft hoe gemeenten in regioverband de beschikbaarheid en continuïteit van zorgfuncties voor beschermd wonen borgen;
    d. als, zoals verwacht, het woonplaatsbeginsel voor beschermd wonen wordt ingevoerd, deze regiovisie tevens afspraken bevat over inkoop van plekken buiten de eigen regio. Deze afspraken behelzen in elk geval goede onderlinge informatie-uitwisseling (elkaar tijdig op de hoogte brengen van inkoop van plekken elders alsook van uitstroom) alsook goed overleg over de meest geschikte plaats voor een cliënt;
    e. de regiovisie ingaat op de wijze waarop lokale toegang verbonden is met de regionale maatschappelijke opvang en regionaal gecontracteerde hulp;
    f. regio's in hun regiovisie een niet-vrijblijvende governance kiezen, met één onderling overeengekomen en gedragen aanspreekpunt dat extern kan optreden namens de regio;
    g. regio's zich verplichten tot beperking van administratieve lasten door
        1. de drie uitvoeringsvarianten in het sociaal domein consequent toe te passen,
        2. bij regionale contractering als gemeenten dezelfde contractvoorwaarden en gezamenlijk contractbeheer te hanteren;
    h. gemeenten vanuit zowel stabiliteit als innovatie inzetten op meerjarige contractering, met daarbij ruimte voor innovatieve initiatieven;
2. Er een onafhankelijke geschilbeslechtingscommissie komt waar gemeenten en regio's bij onderlinge meningsverschillen over de toepassing van de NvO hun geschil kunnen voorleggen.